

Kuhle Wampe oder Wem gehört die Welt?

Francisco Jiménez

Kuhle Wampe és la pel·lícula en què Bertolt Brecht va poder aplicar totalment les seves idees després d'haver apel·lat als tribunals per impedir el rodatge de la seva obra *Die drei Groschen-Oper* (*L'òpera dels tres centaús*), dirigida per G.W. Pabst. Després d'un any de litigi, Pabst guanya i comença el rodatge.

La sinopsi de *Kuhle Wampe*: Berlín, a començaments de la dècada de 1930. Una família de treballadors està a punt d'enfonsar-se pels efectes de la crisi econòmica regnant. El fill en atur se suïcida. El promès de la filla Annie aconsella la família que s'instal·li en els jardins obrers de Khule Wampe. Annie està embarassada. El promès vol escapar-se dels deures paternals, Annie l'abandona i es trasllada a Berlín. En una celebració esportiva de treballadors es troben per casualitat. De tornada a casa, es veuen ficats en una agra discussió entre treballadors i petitburgesos.

Kuhle Wampe va ser la pel·lícula comunista de la República de Weimar. La

producció va ser clarament independent. El mateix Bertolt Brecht va ironitzar amb una floreta al censor de torn, en dir que "el censor ha estat un dels pocs que realment ha entès la pel·lícula, veient clar que el suïcidi del jove obrer no té un significat individual, sinó típic".

El millor de la pel·lícula són les seqüències en què es mesclen la ficció i la realitat, adquirint així el caràcter de crònica documental; *Kuhle Wampe*, a pesar de les deficiències, destaca com a document cinematogràfic d'aquesta època, ja que en moltes seqüències es veu la realitat que, en la majoria dels films d'aleshores, havia estat eliminada. El director búlgar, Slatan Dudow, havia treballat abans amb Brecht en les peces didàctiques que aquest havia escrit.

La pel·lícula va ser prohibida el 31 de març de 1932 per l'Oficina de Censura Cinematogràfica i el 9 d'abril de 1932 per l'Oficina Superior d'Inspecció. Les entitats oficials pretenien una prohibició completa ja que, segons elles, el film, en la seva totalitat, incoria en generalitzacions polítiques i una censura par-

cial no canviaria aquesta tendència. Varen protestar artistes, intel·lectuals i organitzacions d'esqueres, igual que la premsa. Al final, es va estrenar una versió censurada parcialment, amb condicions addicionals al muntatge. La música de Hans Heisler, col·laborador i amic de Brecht, plasmava en les seqüències tons crítics, tal i com era la pel·lícula. Brecht va fer l'obra al seu gust, envoltant-se dels seus amics, sobretot per treure's l'amarg sabor de *L'òpera dels tres centaús* dirigida en cinema per G.W. Pabst. Segons la revista *Film-Kurier* del 30 de setembre de 1931, "el poeta és present en el rodatge de sol a sol, amb el fi de supervisar-ne els diàlegs i el treball dels actors." Ho corroboren les afirmacions dels seus col·laboradors, així com fotografies que retraten Bertolt Brecht en escenes d'exterior dirigint els actors.

Amb aquesta pel·lícula, Brecht va aconseguir el somni de reflectir en imatges la seva ideologia anticapitalista. D'aquí que sigui, torn a repetir, la primera pel·lícula comunista de l'època de Weimar. ■